

Uzasadnienie wprowadzenia zmian do ustawy o godle, barwach i hymnie RP

1. Projekt ustawy – w pierwszej kolejności zmierza do przywrócenia w treści ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej

(Dz. U. Nr 7. Poz. 18 z póź. Zm.)- zwanej dalej jako „ustawa” – **preambuły** (wstępu)

w brzmieniu:

„ Ukształtowane i utrwalone przez pokolenia symbole Narodu i Państwa Polskiego- orzeł biały, biało-czerwone barwy nawiązujące w swej kolorystyce do tradycji wywodzącej się z ustawy z dnia 7 lutego 1831 roku i „Mazurek Dąbrowskiego” wyrażały zawsze miłość Polaków do Ojczyzny oraz dążenie do jedności Narodu, niepodległości i integralności Państwa, dbałość o dobro i rozwój Polski, dążenie do zapewnienia Narodowi i Państwu godnego miejsca wśród innych narodów i państw.

Godło, barwy i hymn łączyły i łączą wszystkich polaków w kraju i za granicą . Są trwałymi znamionami tożsamości, honoru, dumy i godności Narodu.”

Powyższa propozycja w pewnym sensie przywraca stan prawny, który został zmieniony na skutek nowelizacji z 1990 r. Wtedy to właśnie- można w tym miejscu zaryzykować stwierdzenie, iż pochopnie i niepotrzebnie uchylono cały wstęp do ustawy, pozbawiając jej nie tylko odwołania do **:kontynuacji dziejów Polski w ustroju socjalistycznym”** (czego nie sposób kwestionować), ale również ważnej deklaracji ideowej wskazującej na znaczenie dla interesu publicznego symboli narodowych oraz cel ich ochrony prawnej.

Ponieważ szczególne znaczenie ma ochrona prawna interpretacji symboliki naszych barw narodowych, w uzupełnieniu przywracanej preambuły wstawiono zdanie :

nawiązujące w swej kolorystyce do tradycji wywodzącej się z ustawy z dnia 7 lutego 1831 roku.

Z przywołanej i zaznaczonej w preambule ustawie z 1831 roku

Art. 1 mówi : ***Kokardę narodową stanowić będą kolory herbu Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego to jest kolor biały z czerwonym.***

Jak z tego wynika nasze barwy narodowe pochodzą nie od jednego herbu, a od dwóch herbów, i symbolizują największe dzieło naszych przodków- Rzeczypospolitą Obojga Narodów, państwo powstałe przed ponad 600 laty i kierujące się podobnymi zasadami jak współczesna nam unia Europejska, której jesteśmy członkiem od 10 lat.

Tak uzupełniona preambuła jednoznacznie określa symbolikę naszych barw narodowych wskazując na ich wyjątkowe pochodzenie heraldyczne.

Preambuła- wstęp chociaż jest nienormatywną częścią tekstu ustawy i w teorii legislacji, zwraca się uwagę, iż formę tę ustawodawca powinien stosować tylko w wyjątkowych sytuacjach.

Właśnie w niniejszym przypadku taka sytuacja zaistniała.

Uchwalenie wstępu wskazującego na historyczny kontekst symboli narodowych może mieć istotny walor edukacyjny - stać się elementem zbiorowej świadomości Polaków.

2. Druga z poprawek przedstawiona w projekcie dotyczy przywrócenia Chorągwi Rzeczypospolitej- zapomnianego symbolu niepodległej Polski.

Od zarania istnienia Państwa Polskiego, Orzeł Biały na czerwonym tle był symbolem

Krółów i Prezydentów Polskich. Po połączeniu się Królestwa Polskiego z Wielkim Księstwem Litewski samotny dotąd Biały Orzeł dostał towarzystwo litewskiej Pogoni.

Odtąd herbem nowego państwa była czerwona czterodzielna tarcza na której przemiennie znajdował się Orzeł Biały i litewska Pogoń(biały jeździec na białym koniu z podniesionym mieczem i osobistym herbem Jagiełły na tarczy jeźdźca).

Ten herb zaistniał na chorągwi przysługującej tylko królom Rzeczypospolitej.

Po uzyskaniu niepodległości w 1919 roku, w formie uproszczonej, karmazynowa chorągiew już tylko z samym Orłem Białym określana była jako Chorągiew Naczelnika Państwa.

Należała ona do wąskiej grupy godeł państwowych. Miała podwójny status prawny:

- chorągwi państwowej – symbolu niepodległej Polski
- osobistej chorągwi Naczelnika Państwa/później Prezydenta RP/ uosabiającego majestat Rzeczypospolitej.

Chorągiew Rzeczypospolitej przechowywana od 1939 roku w Londynie została przekazana przez ostatniego Prezydenta RP na Uchodźctwie Ryszarda Kaczorowskiego w dniu 22 grudnia 1990 roku, Prezydentowi Lechowi Wałęsie.

Niestety nikt do chwili obecnej nie pojął znaczenia tego symbolu.

Chorągiew Rzeczypospolitej w PRL, jak i obecnie, została pozbawiona swego pierwotnego znaczenia a poprzez podniesienie Proporca Prezydenta RP jako jego symbolu, zredukowana została do muzealnego eksponatu.

Proporzec Prezydenta RP- znak wojskowy stosowany okolicznościowo, wprowadzony aktem prawnym o stosunkowo niskiej randze, nie jest symbolem uosabiającym majestat Rzeczypospolitej.

Powstała absurdalna sytuacja, gdy państwo nie ma oficjalnej chorągwi a jedynie funkcjonuje nawiązujący do jej dawnego wzoru znak wojskowy – Proporzec Prezydenta RP, którego używanie podlega licznym i nie do końca zrozumiałym ograniczeniom.

Ewidentnym przykładem tego stanu rzeczy jest brak nawet tego znaku na Pałacu Prezydenckim.

3. Okres *vacatio legis* (art.2 projektu) wyznaczono na 14 dni, zgodnie z wymaganiami ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 62, z poz.718 z późn. zm.) Warto jednak podkreślić, iż należy dążyć, aby ustawa uchwalona została tak szybko jak to tylko możliwe (bez zbędnej zwłoki). Projekt ustawy nie powinien budzić sporów politycznych. W swej istocie jest on idealnie ponad partyjny. Szybkie uchwalenie ustawy w przedłożonym kształcie pozwoliłoby nadrobić ponad 20-letnie zaniedbanie w tej sprawie.

Dotychczasowe próby przywrócenia preambuły a przede wszystkim Chorągwi Rzeczypospolitej czynione przez Stowarzyszenie Rodu Rodziewiczów, Koło Platformy Obywatelskiej w Warszawie –Wesoła, jak i przez zespół ekspertów powołany za czasów prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego skończyły się fiaskiem.

Należy mieć nadzieję, że Parlament RP podejmie stosowne uchwały tak, aby Chorągiew Rzeczypospolitej załopotą na Pałacu Prezydenckim w dniu

11 listopada 2014 roku.

4. Projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych ani dla budżetu państwa, ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
5. Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem unii Europejskiej